

*Congress on International Economic and Administrative
Perspectives (CIEP): New Regional Visions*

28-30 September 2016

Azerbaijan State University of Economics, Baku, Azerbaijan

www.ciep2016.org

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE TÜRKİYE’DE VERGİ ALGISI

Altuğ Murat KÖKTAŞ *

Ali Gökhan GÖLÇEK**

ÖZET

Kamu kesimi tarafından sunulan hizmetlerin en önemli finansman kaynağı olarak görülen vergi, toplumsal hayatta yer almanın bir bedeli olarak düşünülmeyle birlikte esas olarak bireysel karşılığı bulunmayan bir mali yükümlülük biçiminde değerlendirilmektedir. Bu özelliğiyle vergi, devletin egemenlik hakkına dayalı olarak toplanan ve ödeyen tarafa bu yönde bir inisiyatif tanımayan genel bir finansman kaynağıdır. Daha önceleri taşıdığı egemenlik hakkı nedeniyle “algı” olarak da anılan vergi, toplumsal hafızada esas olarak olumsuz izler bırakmış ve toplumda vergiye gönüllü uyumu zorlaştırmıştır. Nitekim yapılan çeşitli ampirik analizlerde verginin; gasp, haraç, el koyma veya çalma biçiminde tanımlandığı da görülmektedir. Bu bağlamda Türkiye’de tarihsel süreç kapsamında ortaya çıkan vergi algısı, çalışmanın odak noktasını oluşturmaktadır. Çalışmada, kamu hizmetlerinin finansmanı adına katlanılan bir mali yükümlülük olarak vergiye toplum tarafından nasıl bakıldığı, toplumsal hafızayı en iyi biçimde yansıtan türkü, şiir ve atasözleri gibi folklorik argümanlar kullanılarak incelenmiştir. Betimleyici yöntemin kullanıldığı analizde, genel olarak vergiye gönüllü uyumun, yaşanan olumsuz vergi uygulamaları nedeniyle bozulduğu ve vergi algısının toplumda olumsuz cümleler çağrıştırdığı tespit edilmiştir. Özellikle Osmanlı İmparatorluğu’nun son döneminde yaşanan ağır mali bunalım, kaybedilen savaşların hazine üzerinde meydana getirdiği yük ve gaza malının sona ermesi sonucu ortaya çıkan finansman sıkıntısının beraberinde daha ağır vergileri getirmesinin, toplum nezdinde vergiye olan bakışı bozduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Vergi Algısı, Vergi Bilinci, Vergiden Kaçınma.

---

* Yrd. Doç. Dr., Niğde Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, altugmuratkoktas@nigde.edu.tr

** Arş. Gör., Niğde Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, aligokhangolcek@nigde.edu.tr